

Souhrnná zpráva o kontrolách provedených v roce 2010 Českou inspekcí životního prostředí ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů

Dodržování podmínek zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Česká inspekce životního prostředí ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státní úřad inspekce práce, správní úřady na úseku požární ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Český báňský úřad, krajské hygienické stanice) a krajskými úřady prováděly i v roce 2010 kontroly nad dodržováním ustanovení zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií (dále jen zákon). Tento zákon byl v roce 2010 významně novelizován zákonem č. 488/2009 Sb. ze dne 11.12.2009, který nabyl účinnosti dnem 1.3.2010. Podle této novely ČIŽP mj. kontroluje, zda provozovatel postupuje podle schváleného bezpečnostního programu nebo bezpečnostní zprávy a vnitřního havarijního plánu. Kontrolní skupiny postupovaly dle ročního plánu, který byl v předložené podobě schválen Ministerstvem životního prostředí.

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a stanoví systém prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, v nichž je umístěna vybraná chemická látka nebo chemický přípravek s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na zdraví a životy lidí, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek v objektech a zařízeních a v jejich okolí.

Zákon ve své příloze uvádí kritéria vymezující závažnou havárii podle jejích následků, které jsou rovněž uvedeny v jednotlivých bodech přílohy.

Cílem byla kontrola 157 zařazených subjektů. Do plánu kontrol byly na rok 2010 zařazeni všichni provozovatelé ze skupiny B (113) a vybraní ze skupiny A (43). Jeden subjekt nebyl zařazen do žádné skupiny. Počet subjektů zařazených do skupiny B v průběhu let stále stoupá. Např. v roce 2008 vzrostl jejich počet o 15 oproti roku 2007. 110 subjektů bylo kontrolováno v roce 2009, v roce 2010 přibýly další 3 do skupiny B. Nad rámec tohoto schváleného plánu některé inspektoráty zařadily do svých plánů činnosti ještě další kontroly. Celkem bylo provedeno 181 kontrol.

Pro výkon kontrolní činnosti – prověřování systémů řízení je nutné důkladné seznámení se schválenou bezpečnostní dokumentací. Důležitou součástí systému řízení bezpečnosti je i způsob řízení dokumentů, řízení záznamů a komunikace; proto v rámci kontroly je třeba prověřit, zda jsou tyto oblasti upraveny a vedeny podle zavedeného interního dokumentu.

Naplánovaných 181 kontrol u provozovatelů bylo rozloženo do kalendářního roku 2010. Při provádění kontrol se inspektoři ČIŽP ve spolupráci s orgány integrované inspekce a krajskými úřady řídili postupem, který upravuje NV č. 254/2006 Sb, o kontrole nebezpečných látek. Kontroly

proběhly u všech provozovatelů skupiny B a u vybraných provozovatelů skupiny A. Skupina B je kontrolována každoročně, skupina A nejméně jednou za tři roky. Vedoucím kontrolní skupiny byl pověřený pracovník příslušného OI ČIŽP, která dle zákona organizuje a koordinuje provádění kontrol.

Orgány integrované inspekce (Státní úřad inspekce práce, správní úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Český báňský úřad, krajské hygienické stanice) a krajské úřady prováděly kontrolu podle zákona č. 59/2006 Sb. u provozovatelů v rámci své působnosti a v termínu projednaném s Českou inspekcí životního prostředí. Krajský úřad a orgány integrované inspekce o každé provedené kontrole zpracovaly v rozsahu své kompetence písemně informaci, kterou doručily ČIŽP, která zpracovává výslednou zprávu o kontrole, kterou projednává s provozovatelem a po jejím projednání ji doručuje MŽP a příslušnému krajskému úřadu.

ČIŽP rovněž zpracovává souhrnnou roční zprávu o provedených kontrolách a zasílá ji Ministerstvu životního prostředí.

V roce 2010 byla také provedena společná kontrola německých a českých zástupců ve společnosti Lovochemie, a.s.Lovosice.

Během roku 2010 byly u některých subjektů schváleny aktualizace bezpečnostních dokumentací, některé byly ve schvalovacím řízení. Pro většinu subjektů jsou schváleny i vnější havarijní plány nebo jejich aktualizace.

Při kontrole povinností stanovených v bezpečnostních dokumentacích bylo zjištěno, že většina provozovatelů plní stanovené cíle.

V převážné části kontrolovaných subjektů nebylo shledáno porušení zákona o prevenci závažných havárií.

ČIŽP uložila pokutu ve výši 60 000,- Kč společnosti AIR PRODUCTS spol. s r.o. za správní delikt dle ust. § 36 odst. 6) zákona o prevenci závažných havárií, neboť v době kontroly provedené krajským úřadem ve dnech 16. a 17.2.2010 ve výrobě Děčín neměla tato společnost zaveden systém prevence závažné havárie popisovaný ve schváleném bezpečnostním programu. Rozhodnutí nabylo právní moci.

Ve společnostech, kde byly jednotlivými kontrolními orgány shledány nedostatky takového rozsahu, že bylo nutno se společností zahájit správní řízení o nápravě, byla tato s uvedenými subjekty ze strany kontrolních orgánů zahájena. Kontrolní činností bylo v jednom případě shledáno závažné porušení povinností na úseku prevence závažných havárií, spočívající v překročení

množství skladovaných nebezpečných chemických látek a přípravků, které společnost uvedla v návrhu na zařazení. Subjekt zařazen do skupiny A. Ze strany krajského úřadu nedošlo k zahájení správního řízení. V ostatních případech nebylo zjištěno závažné porušení předpisů, k odstranění drobnějších nedostatků byla uložena opatření k nápravě.

Během roku 2010 nedošlo v kontrolovaných subjektech k závažné havárii z pohledu zákona. Při kontrole povinností stanovených v bezpečnostních dokumentacích bylo zjištěno, že většina provozovatelů plní stanovené cíle. ČIŽP při svých kontrolách doporučovala plnit opatření vzešlá z interních či externích auditů. Kontroly dodržování povinností dle zákona mají předcházet vzniku havárií či případně omezit jejich následky.